

Sprawozdanie z konkursu *Nasi sąsiedzi – Żydzi* edycja 2023

W 2023 r. odbyła się jedenasta edycja ogólnopolskiego konkursu tematycznego *Nasi sąsiedzi – Żydzi*, organizowanego przez Miasto i Gminę Chmielnik, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kuratorium Oświaty w Kielcach oraz Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku. Patronat honorowy nad konkursem objęli: Minister Spraw Zagranicznych Zbigniew Rau, Instytut Pamięci Narodowej. Delegatura w Kielcach, Wojewoda Świętokrzyski Zbigniew Koniusz, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski oraz Starosta Kielecki Mirosław Gębski. Patronat medialny objęli: TVP3 Kielce, Radio Kielce, „Echo Dnia”, Radio Rekord oraz Radio Em Kielce.

Założeniem konkursu jest zainteresowanie uczniów historią regionalną oraz wiedzą na temat funkcjonowania sztetli oraz żyjącej w nich przez wieki społeczności żydowskiej. Konkursowi przyświeca również idea upamiętnienia Polaków ratujących Żydów w tragicznym dla obu narodów czasie II wojny światowej oraz upamiętnienie widocznych w krajobrazie wsi, miasteczek i miast materialnych śladów pozostałych po społeczności żydowskiej: kirkutów, synagog, domów modlitwy. Założeniem konkursu jest także rozwijanie wśród uczniów zainteresowanych historią umiejętności krytycznej analizy przekazów historycznych. Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 72 prace: 64 w kategorii prace plastyczne oraz 8 w kategorii wywiady i filmy. W rywalizacji udział wzięło 85 uczniów.

Spotkanie komisji konkursowej, na którym dokonano wyboru laureatów, odbyło się 31 maja 2023 r. w siedzibie Archiwum Państwowego w Kielcach. W pracach komisji konkursowej uczestniczyli: dr hab. Edyta Majcher-Ociesa (Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego), Grzegorz Maciągowski (dyrektor Muzeum Historii Kielc), Łukasz Maj (Kuratorium Oświaty w Kielcach), dr Wiesława Rutkowska (dyrektor Archiwum Państwowego w Kielcach), Elżbieta Więckowska-Pięta (Zespół Państwowych Szkół Plastycznych im. Józefa Szermentowskiego w Kielcach), Edyta Ślusarczyk (Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” im. Majera Małego w Chmielniku), Aleksandra Groniek-Piotrowska (TVP3 Kielce) oraz sekretarz Paweł Pryt (Studenckie Koło Naukowe

„Judaica”). Zdecydowano o przyznaniu miejsc na podium oraz wyróżnień w kategoriach filmy i wywiady oraz prace plastyczne.

Filmy i wywiady:

- I miejsce: Janisława Dzieran, Julia Adamiak, Antoni Woźniak (Szkoła Podstawowa im. kpt. pil. Stanisława Skarżyńskiego w Warcie)
- II miejsce: Malwina Anna Jęcka, Natalia Wnuk (Zespół Szkół im. gen. Nikodema Sulika w Dąbrowie Białostockiej)
- III miejsce: Maciej Kania, Magdalena Władna, Weronika Jędrzejowska, Konrad Mierzwa (Powiatowy Zespół Szkół nr 3 w Chmielniku)
- Wyróżnienie: Klaudia Rudawska, Kacper Chwastek, Michał Krzemiński (Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Chęcinach)

Prace plastyczne:

- I miejsce: Jagoda Słoma (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sobkowie)
- II miejsce: Agata Zając (Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku)
- III miejsce ex aequo: Michał Jaśkowski (Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Tokarni), Oliwia Sperka (Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Tokarni)
- Wyróżnienia: Zofia Wójcik (Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku), Olaf Rogowski (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 w Ostrowcu Świętokrzyskim), Eliza Szymczyk (Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku), Zofia Świt (Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Tokarni)

Gala finałowa konkursu *Nasi sąsiedzi – Żydzi*, wraz z rozdaniem nagród, odbyła się 18 czerwca 2023 r. w Chmielniku i była jednym z wydarzeń festiwalu Chmielnickie Jarmarki Kulturalne. Podczas gali finałowej głos zabrali: w imieniu wiceministra spraw zagranicznych Piotra Wawrzyka mecenas Jakub Osajda, dr hab. prof. UJK Jerzy Gapys – Dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, dr Michał Zawisza – reprezentujący Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Kielcach oraz przewodnicząca Komisji Konkursowej dr hab. Edyta Majcher-Ociesa.

Organizatorzy Konkursu składają serdeczne podziękowania wszystkim uczestnikom za trud włożony w przygotowanie prac oraz ich nauczycielom za pomoc oraz wsparcie merytoryczne uczniów.

Organizatorzy Konkursu składają także serdeczne podziękowania dla sponsorów nagród dla laureatów, wśród których byli: Wiceminister Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk, Urząd Miasta i Gminy Chmielnik, Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku, Towarzystwo Społecz-

no-Kulturalne Żydów Polskich w Warszawie, Kuratorium Oświaty w Kielcach, Nadleśnictwo Chmielnik, Instytut Pamięci Narodowej. Delegatura w Kielcach, Archiwum Państwowe w Kielcach, Muzeum Getta Warszawskiego oraz Gmina Żydowska Wyznaniowa w Warszawie.

PAWEŁ PRYT
doktorant, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach